

Information om gåvor

Gåvoförbud

Huvudregeln är att en god man eller förvaltare inte får ge bort huvudmannens pengar eller andra ägodelar.¹

Undantaget från gåvoförbudet är rent personliga presenter till mindre belopp. Om du överväger en sådan gåva behöver du tänka på huvudmannens tidigare vanor och traditioner. Har huvudmannen exempelvis tidigare gett julklappar till barnbarnen, och i så fall i vilken omfattning?

Det är också viktigt att alltid väga in ekonomin. En gåva får aldrig innebära att huvudmannen får det svårt ekonomiskt. En gåva bör i normalfallet anses som sedvanlig om den håller sig under tusenlappen. Men bedömningen görs individuellt.

På grund av regler om jäv får du däremot inte ge gåvor från huvudmannen till dina egna anhöriga.

Gåvoförbudet innebär också att du inte kan ansöka till överförmyndaren om samtycke till att ge en gåva.

En god man eller förvaltare får inte avstå från arv eller testamente för huvudmannens räkning då det också ses som en typ av gåva som faller inom gåvoförbudet.

Om huvudmannen själv ger gåvor

Observera att en person som har god man fortfarande får ge gåvor, om personen själv kan uttrycka sin vilja. Den som har god man behåller sin rätt att själv bestämma över sina pengar och ägodelar.

Det är dock viktigt att personen verkligen kan uttrycka sina önskemål och förstår vad det innebär att ge bort något.

Tänk också på att det kan finnas risker för yttre påverkan från exempelvis anhöriga och vänner som det kan vara bra att du som god man är uppmärksam på.

Som
ställföreträdare
ska du aldrig ta
emot gåvor från
din huvudman.

¹ 14 kapitlet 12 § föräldrabalken

Det är därför viktigt att du under ditt uppdrag har din huvudmans bästa i åtanke och ser till att huvudmannen inte blir utnyttjad.

Om huvudmannen ska ta emot en gåva

En huvudman kan som huvudregel ta emot gåvor. Vid gåva i form av en fastighet eller del i fastighet, bostadsrätt eller tomträtt behövs överförmyndarens samtycke innan en god man eller förvaltare kan ta emot gåvan för huvudmannens räkning.

Ansökan om samtycke från överförmyndaren

För att överförmyndarnämnden ska kunna ge sitt samtycke till att ta emot gåvan måste följande handlingar skickas in:

- En ansökan om samtycke, undertecknad av dig som ställföreträdare. I ansökan ska du skriva varför gåvan är lämplig för huvudmannen.
- Gåvobrev, undertecknat av dig för huvudmannens räkning.
- Om gåvan avser en fastighet eller bostadsrätt: gravationsbevis, taxeringsbevis, lagfartsbevis, bostadsrättsintyg eller liknande som visar vem som är lagfaren ägare av fastigheten eller ägare av bostadsrätten.

- Yttrande från huvudmannen, om det går att få. Av yttrandet ska huvudmannens inställning till gåvan framgå.

Överförmyndarens samtycke behövs även om huvudmannen måste ta över skuld, pantsätta något eller skriva en revers i samband med gåvan.

Understöd till anhörig

Om huvudmannen har anhöriga eller andra närstående som behöver ekonomiskt stöd, kan du som god man eller förvaltare ansöka till överförmyndaren om att få ge understöd från huvudmannens inkomster

Observera att understöd inte kan tas från huvudmannens sparade pengar eller tillgångar, utan endast från inkomsterna. Samtycke ges bara i undantagsfall och om huvudmannens egna behov är ordentligt tillgodosedda.